

הדלף זהו דווקא בְּרֵלְךָ הָרְאִי לשתיה, שאינו מוקצה, ואינו אוסר
 את הכלי בטלטול.
 מוסיפה הגמרא ומקשה על רב יוסף: שנינו במשנה (להלן קבא), בּוֹפִין
 – הופכים, אֵת הַסֵּל לַפְּנֵי הָאֲפָרוּחִין בשבת כדי שִׁיעֲלוּ וְיִרְדּוּ על
 גביו ללול שלהם, וקשה לרב יוסף מדוע התירו, הלא כשהאפרוחים
 שהם מוקצה יעמדו על הסל, יאסרוהו בטלטול ויתבטל מהיכנו.
 מתרצת הגמרא: קִסְכָּר רב יוסף, מוֹתֵר לְמַלְמְלוֹ לֶסֶל, ואין בכך
 ביטול כלי מהיכנו.
 מקשה הגמרא על היישוב: וְהֵתִינָא – והלא שנינו בברייתא, סל הנתון
 לפני האפרוחים אִסוּר לְמַלְמְלוֹ. ואם כן שוב קשה לרב יוסף, מדוע
 התירה המשנה להניחו שם בשבת, הלא כיון שהסל נאסר על ידי
 האפרוחים, הוא מבטל את הסל מהיכנו.
 מתרצת הגמרא: לא אסרה הברייתא לטלטל את הסל, אלא בְּעוֹרֵן
 עָלָיו – כשהאפרוחים עדיין עומדים על הסל, אבל לכשירד מן הסל
 יותר לטלטלו, והמשנה התירה לתת סל לפנייהם כיון שיוכל לטלטלו
 לכשירדו.
 מקשה הגמרא: וְהֵתִינָא בברייתא, סל הנתון לפני האפרוחים אֵף עַל
 פִּי שְׂכָבֵר אִין עוֹרֵן עָלָיו אִסוּר לטלטלו. ושוב קשה לרב יוסף, כיצד
 אם כן התירה המשנה להניחו בשבת ולבטלו מהיכנו.
 מתרצת הגמרא: אִמְר רַבִּי אֲבָהוּ, הברייתא שאסרה לטלטל את
 הסל אף לאחר שירדו ממנו האפרוחים לא אסרה הלא בְּאוֹפֵן שְׁעוֹרֵן
 עָלָיו כֹּל בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת, שמחמת כן אסור לטלטלו אפילו שכבר
 ירדו ממנו, ומשום מִיגוֹ דְּאִיתְקַצְצָא – מתוך שהסל הוקצה לְבֵין
 הַשְּׂמֻשׁוֹת, שאז היו האפרוחים עליו והיה אסור בטלטול, אִיתְקַצְצָא
 לְכוּלֵי יוֹמָא – הוא הוקצה לכל השבת אפילו לאחר שכבר ירדו
 ממנו, אבל אם האפרוחים לא היו על הסל כל בין השמשות, הסל
 אינו אסור אלא בשעה שהאפרוחים עליו. והמשנה שהתירה ליתן
 את הסל לפני האפרוחים, עסקה באופן שמניחו לאחר כניסת השבת
 שבוודאי לא היו עליו אפרוחים בבין השמשות, ולפיכך מותר ליטלו
 בשעה שהאפרוחים אינם עליו, ואין הוא מתבטל מהיכנו.
 הגמרא מביאה דעה החולקת על רב חסדא שהותר (לעיל מב) לכפות
 כלי על גבי ביצה, וביאור אחר בדברי המשנה מדוע אין נותנים כלי
 תחת הנר: אִמְר רַבִּי יִצְחָק, בְּשֵׁם שְׂאִין נוֹתְנִין כְּלֵי תַּחַת תְּרַנְגוּלַת
 לְקַבְּל בִּיצְתָהּ, כִּד אִין בּוֹפִין עָלֶיהָ כְּלֵי בְּשִׁבִיל שְׂלֵא תִשְׁכַּר.
 מבארת הגמרא את טעמו של רבי יצחק: קִסְכָּר רבי יצחק, אִין כְּלֵי
 נִיטְלֵל אֵלָא לְצוּרְךָ דְּכֵר הַנִּיטְלֵל בְּשִׁבְתָּ, ולדעה זו אסור לטלטל כלי
 אף בכדי לכפות על הביצה שכן הוא מטלטל את הכלי לצורך הביצה
 שאינה ניטלת.
 מִיתֵיבֵי כֹל הֵינִי תְּיֻבְתָּא – הקשו תלמידי הישיבה על רבי יצחק מכל
 המשניות והברייתות (לעיל מב: מב). שמשמע מהם שלצורך הצלה
 מצויה התירו לטלטל, וְשֵׁנִי – וישבו שיטתו והעמידום בְּצִרְיָה
 לְמַקְוָמוֹ – שהוא נוטל את הכלי ממקומו כיון שהוא צריך למקום
 שהכלי מונח בו, שבאופן זה מותר ליטלו, וכיון שהותר לו להגביהו,
 מעתה יכול להניחו בכל מקום שירצה.
 הגמרא מקשה מכמה ברייתות שמוכח מהן שלא כרבי יצחק: תָּא
 שְׂמַע – בא ושמע קושיא לרבי יצחק מברייתא, ששנינו, אַחַת – בין
 בִּיצָה שְׁנוּלְדָה בְּשִׁבְתָּ, וְאַחַת בִּיצָה שְׁנוּלְדָה בְּיוֹם מוֹב, אִין
 מְטַלְמְלִין אותה לא כדי לְכַסּוֹתָּ כֶּה אֵת פִּי הַכְּלֵי, ולא כדי לְסַמּוֹךְ
 כֶּה בְּרַעֲיָ – ורגליו הַמְטָה, אֵבֶל בּוֹפֵה עָלֶיהָ כְּלֵי בְּשִׁבִיל שְׂלֵא
 תִשְׁכַּר. וקשה לרבי יצחק שאסר לטלטל כלי לצורך מוקצה, כיצד
 הותר לטלטל כלי כדי לכפותו על הביצה שהיא מוקצה. מיישבת
 הגמרא: הֵבֵא נָמִי – אף את ברייתא זו נעמיד בְּאוֹפֵן שֶׁנֶּטַל את הכלי
 משום שְׂצִרְיָה לְמַקְוָמוֹ.
 קושיא נוספת: תָּא שְׂמַע קושיא לרבי יצחק מברייתא, ששנינו,
 פּוֹרְסִין מְחַצְלוֹת עַל גְּפֵי אַבְנִים בְּשִׁבְתָּ כדי שלא יהיו האבנים שורין
 במי הגשמים. וקשה לרבי יצחק כיצד הותר ליטול מחצלת הניטלת
 בשבת לצורך אבני בנין שאינן ניטלות. מיישבת הגמרא: הברייתא
 עוסקת בְּאַבְנִים מְקוּוֹלוֹת – אבנים בעלי ראש חד, דְּחוּזִין –

קושיא נוספת על רבה ממשנה: אִיתֵיבֵיהּ – הקשה אביי לרבה, שנינו
 במשנה (להלן קבא), בּוֹפִין קְעָרָה שֶׁל חָרֶס עַל גְּבֵי הַנֵּר שְׂלֵא יֵאָחֲזוּ
 האש בְּקוֹרָה שבגג. וקשה לרבה, כיצד הותר לטלטל קערה כדי
 להציל את הבית מהזיק הנר, הלא אין זה מצוי שהבית ישרף מחמת
 הנר, ולדברין אסור לטלטל לצורך הצלה שאינה מצויה. מתרצת
 הגמרא: המשנה עוסקת בְּתֵי גְּהִינֵי – בבתיים נמוכים שהנר קרוב
 לקורה, דְּשִׁבְתֵי כֶּהוּ – שמצוי שתיפול בהם דְּלִיקָה מחמת הנר,
 ובבית כזה ביסוי הנר היא הצלה מצויה, ולכך הותר לטלטל לצורכה.
 עוד מקשה הגמרא ממשנה: שנינו במשנה (להלן קבא), וְכֵן קוֹרָה שבגג
 שְׁנִשְׁכְּרָה בשבת סוֹמְכִין אוֹתָהּ בְּסַפְסַל וּבְפָרוּכּוֹת הַמְטָה, שזוקפים
 תחת הקורה השבורה להחזיקה שלא תיפול. וקשה לרבה, הלא דבר
 שאין מצוי הוא שקורת הבית תישבר, ומדוע הותר לטלטל ספסל
 וכדומה לצורכה. מתרצת הגמרא: המשנה עוסקת בְּכַשׁוּרֵי תְּרֵי –
 בקורות חדשות שעדיין לא נבדקו אם הן חזקות וראויות לשאת את
 הגג, דְּעֵבְרֵי דְּפִקְעֵי – שהם עשויות להישבר מכובד משא הטט
 שטחים על גביהם. ולפיכך הצלה מצויה היא.
 מקשה הגמרא עוד: שנינו במשנה (ביצה לה), נוֹתְנִין כְּלֵי תַּחַת הַהֵלֶךְ
 (גשמים הדולפים מהגג) בְּשִׁבְתָּ לקבלו, כדי שלא יטנף את הבית.
 וקשה לרבה הלא בית דולף דבר שאין מצוי הוא, ומדוע התירה
 המשנה לטלטל כדי להציל מהזיקו. מתרצת הגמרא: המשנה עוסקת
 בְּתֵי תְּרֵי – בבתיים חדשים דְּשִׁכְּרֵי דְּרָלְפֵי – שמצוי שהם דולפים,
 ולפיכך הצלה מצויה היא.
 הגמרא מביאה ביאור שונה בטעם איסור הנחת כלי תחת הנר ותחת
 התרנגולת: רַב יוֹסֵף אִמְר, הֵינִי מַעֲמָא – זה טעמו דְּרַב הַסְדָּא
 שאסר לתת כלי תחת התרנגולת לקבל ביצתה, מְשוּם דְּקָא מְכַמְל
 כְּלֵי מְהִיכְנו, כלומר גורם שהיא אסור להשתמש ולטלטל בשבת כלי
 שהיה מוכן וראוי לשימוש בשבת, שהרי לאחר שתיפול הביצה בכלי
 שוב לא יוכל לטלטלו, שהביצה היא מוקצה. אבל לכפות כלי על
 ביצה התיר רב חסדא, שכן כיון שהביצה אינה בתוך הכלי,
 באפשרותו ליטול מעליה את הכלי ולהשתמש בו בכל שעה שירצה.
 אביי מקשה על רב יוסף מברייתא: אִיתֵיבֵיהּ אֲבָי לרב יוסף, שנינו,
 תְּכִית שֶׁל מְבֵל שְׁנִשְׁכְּרָה בשבת, מִכִּיָּא כְּלֵי אַחַר וּמִנִּית תַּחְתֵּיהָ.
 וקשה לרב יוסף, הלא טבל מוקצה הוא, ומשעה שיפול לכלי יאסרוהו
 בטלטול, ונמצא מבטל כלי מהיכנו, ומדוע הותר להניח כלי לקבל
 את הטבל. אִמְר לֵיה רב יוסף לאביי, לא קשה ממשנה זו, לפי שֶׁמְבֵל
 חשוב מוֹכֵן הוּא אֵצֶל שִׁבְתָּ יותר משאר מוקצה, שְׂכָן אינו מוקצה
 מצד עצמו אלא מצד שחכמים אסרו לעשרו בשבת, ועל כן אִם עָבַר
 על דברי חכמים וְתַקְנֵן – תרם ממנו ועישרו בשבת, הוא מְתַקְנֵן,
 ומותר לטלטלו ולאכלו בשבת, ואין חוששים לאיסור מוקצה, ואם
 כן, גם בשלא תקנו, אפילו שמחמת כן הוא אסור בטלטול, מכל מקום
 אין הוא מבטל ואוסר את הכלי שחתתיו.
 עוד מקשה הגמרא: יוסף במשנה (להלן קבא), נוֹתְנִין כְּלֵי תַּחַת הַנֵּר
 לְקַבְּל נִיצוּצוֹת. וקשה לרב יוסף, הלא הכלי יאסר בטלטול בשיפלו
 בו הניצוצות שהן מוקצה, ומדוע לא אסרוהו משום מבטל כלי
 מהיכנו. מתרצת הגמרא: אִמְר רַב הוֹנָא בְּרִיה דְּרַב יְהוֹשֻׁעַ, נִיצוּצוֹת
 אִין בְּהֵן מְמַשׁ – חשיבות לאסור את הכלי מחמתם, וגם כשיפלו לכלי
 מותר לטלטלו, ולפיכך אין בהנחתו משום ביטול כלי מהיכנו.
 עוד מקשה הגמרא: שנינו במשנה (להלן קבא), וְכֵן קוֹרָה שְׁנִשְׁכְּרָה,
 סוֹמְכִין אוֹתָהּ בְּסַפְסַל אוֹ פָּרוּכּוֹת הַמְטָה כדי שלא תיפול, וסברה
 הגמרא שתוקעים את הספסל תחת הקורה בחזקה, וקשה לרב יוסף,
 מדוע התירו הלא כיון שכעת לא ניתן ליטול את הספסל, הוא מבטלו
 מהיכנו. מתרצת הגמרא: מה שהמשנה מתירה לתת ספסל, זהו
 דווקא דְּרַפֵּי – כשנותני שם ברפיון ואינו מהדקו, דְּאִי בְּעֵי שְׂקִיל לֵיה
 – שאם ירצה נוטלו משם בשבת.
 עוד מקשה הגמרא: שנינו במשנה (ביצה לה), נוֹתְנִין כְּלֵי תַּחַת הַהֵלֶךְ
 בְּשִׁבְתָּ, וקשה לרב יוסף, מדוע התירו הלא מי הדלף כיון שאינם
 ראויים לשתיה הם מוקצה, ולכשיפלו לכלי יאסרוהו בטלטול ונמצא
 מבטלו מהיכנו. מתרצת הגמרא: מה שהמשנה מתירה לתת כלי תחת

1 שראויות לְקַנַח בַּהֵן בַּבַּיִת הַכֹּסֵא, וּלְכַךְ הֵן אֵינָן מוֹקְצוֹת וּמִטְלָטְלִים
 2 לְצַרְכָּן.
 3 קוֹשִׁיא נּוֹסֶפֶת: הֵיא שְׁמַע קוֹשִׁיא לְרַבִּי יִצְחָק מִבְּרִייתָא, שְׁשֻׁנִּינוּ,
 4 פּוֹרְסִין מִחֲצָלוֹת עַל גְּבֵי לְבָנִים [לְבָנִים הַמִּיּוֹעֵדוֹת לְבָנִין] פְּשָׁפֶת.
 5 וְקִשָּׁה לְרַבִּי יִצְחָק שְׂאֵסֵר לְטָלְטַל לְצוֹרֵךְ מוֹקְצָה, הֲלֹא לְבָנִים אֵינָן
 6 נִיטְלוֹת וְכִיצַד הוֹתֵר לְטָלְטַל מִחֲצָלַת לְצַרְכָּן. מִיִּישְׁבַת הַגְּמָרָא:
 7 הַבְּרִייתָא עוֹסֶקֶת בְּלְבָנִים דְּאִישְׁתִּיּוֹר מְבַנְיָנָא – שְׁנוֹתָרוּ לְאַחַר גָּמֵר
 8 בְּנִיתָ הַבְּנִין, דְּחֲזִיין לְמִיּוֹנָא עֲלִייהוּ – שְׁהֵן רְאוּיֹת וּמִיּוֹעֵדוֹת לִישֵׁב
 9 עַל גְּבִיהֶן וּמוֹתֵר לְטָלְטַלֵּן, וּלְפִיכָךְ אִף מִטְלָטְלִין לְצַרְכָּן.
 10 קוֹשִׁיא נּוֹסֶפֶת: הֵיא שְׁמַע קוֹשִׁיא לְרַבִּי יִצְחָק מִבְּרִייתָא, שְׁשֻׁנִּינוּ,
 11 פּוֹרְסִין מִחֲצָלַת עַל גְּבֵי פּוֹרְתֵי דְּבּוֹרִים פְּשָׁפֶת, בְּחֻמָּה לְהַגֵּן עֲלֵיהֶם
 12 מִפְּנֵי הַחֻמָּה, וּבְגִשְׁמִים לְהַגֵּן עֲלֵיהֶם מִפְּנֵי הַגִּשְׁמִים, וּבְלִבְדָּ שְׁלֵא

13 יִתְפְּוִין לְצוֹד אֵת הַדְּבוּרִים. וְקִשָּׁה לְרַבִּי יִצְחָק, כִּיצַד הַתִּירָה הַבְּרִייתָא
 14 לְטָלְטַל מִחֲצָלַת הַנִּיטְלָת, לְצוֹרֵךְ הַדְּבוּרִים שְׂאֵינָן נִיטְלוֹת. מִיִּישְׁבַת
 15 הַגְּמָרָא: הֵכָא בְּמֵאֵי עֶסְקִינָן – הַבְּרִייתָא עוֹסֶקֶת, בְּאוּפֵן דְּאִיפָּא
 16 [–שִׁישׁ] דְּבִשׁ בְּכוּוֹרַת, וּפְרִיסַת הַמִּחֲצָלַת הֵינָה לְהַגֵּן עַל הַדְּבִשׁ הַנִּיטְל
 17 בַּשְּׁבַת.
 18 רַב עוֹקְבָא מִמִּישָׁן מִקְשָׁה עַל תִּירוֹץ הַגְּמָרָא: אָמַר לִיה רַב עוֹקְבָא
 19 מְמִישָׁן [–שֵׁם מְקוֹם] לְרַב אֲשִׁי, הֲרִי בְּבְרִייתָא נֹאמֵר שְׁפוֹרְסִים
 20 מִחֲצָלַת עַל הַכוּוֹרַת 'בְּחֻמָּה מִפְּנֵי הַחֻמָּה וּבְגִשְׁמִים מִפְּנֵי הַגִּשְׁמִים'
 21 דְּהֵינּוּ בְּקִיץ וּבְחוֹרֶף, וּבִיאֵרָה הַגְּמָרָא שְׁהֵיִתֵר פְּרִיסַת הַמִּחֲצָלַת הוּא
 22 מִחֻמַּת שְׁבָאָה לְהַגֵּן עַל הַדְּבִשׁ, תִּינָח – מוּבֵן הַדְּבַר בְּיַמּוֹת הַחֻמָּה –
 23 בְּקִיץ,

58 **מְלִיכָא** – כדי שלא יצודו מאליהן בכיסוי זה, שאם ודאי שניצודין
 59 בכיסוי זה, אף לשיטת המתיר בדבר שאינו מתכוין יהא אסור.
 60 רב אשי מיישב באופן אחר על מה שהקשה לו רב עוקבא ממישן: **רב**
 61 **אָשִׁי אָמַר**, וכי מזה הקושיא על מה שכתבה הברייתא שיכול לכסות
 62 בגשמים מפני הגשמים ולמדת מזה שיכול לכסות אף בימות הגשמים
 63 כשאין דבש, הלא אין זה קושיא, שכן **מִי קָתְנִי** – האם שנינו שמותר
 64 לכסות **בִּימוֹת הַחֶמְדָּה וּבִימוֹת הַגְּשָׁמִים**, הרי בברייתא לא הוזכר
 65 'מוֹת' החמה או הגשמים, אלא '**בְּחֶמְדָּה מִפְּנֵי הַחֶמְדָּה וּבְגְשָׁמִים מִפְּנֵי**
 66 **הַגְּשָׁמִים**' קָתְנִי – שנינו, והיינו בְּיָמֵי נִסְכָּן וּבְיָמֵי תְשׁוּרָה דְאִיכָא –
 67 שיש חמה (ואיכא צינה) ואיכא גשמים, ובזמנים אלו אף איכא
 68 דבש, שאינו מוקצה, ולכן הותר לטלטל את המחצלת לצרכו.
 69 רב ששת מביא שכשיטתו של רבי יצחק כבר נאמר בבבלי על ידי רב
 70 הונא: **אָמַר לְהוּ רַב שְׁשֵׁת לְבַנֵּי הַיְשִׁיבָה, פּוֹקוּ** – צאו לארץ ישראל
 71 **וְאָמְרוּ לֵיהּ לְרַבִּי יִצְחָק הַיּוֹשֵׁב שָׁם, כְּכָר תְּרַגְּמָא** – העמיד וביאר
 72 **רַב הוֹנָא לְשִׁמְעוֹנִידָא** – את שיטתך שאין כלי ניטל אלא לצורך דבר
 73 הניטל, **כְּכַבְלֵי דְאָמַר רַב הוֹנָא, עוֹשִׂין מַחֲצֵלָה לְצוּרְךָ מֵת שְׁתַּצַּל**
 74 עליו מהשמש, כשעשיית המחיצה היא **כְּשִׁבִיל חֵי, וְאִין עוֹשִׂין**
 75 **מַחֲצֵלָה לְמַת רַק כְּשִׁבִיל מַת**, שכן מת אסור בטלטול וכיון שהוא דבר
 76 שאינו ניטל אסור לטלטל המחיצה לצרכו.
 77 הגמרא מבארת את דברי רב הונא. מבררת הגמרא: **מֵאֵי הֵיא** – מה
 78 ביאור דבריו של רב הונא 'עוֹשִׂין מַחֲצֵלָה לְמַת בְּשִׁבִיל חֵי'. מבארת
 79 הגמרא: **כְּדָאָמַר רַב שְׁמוּאֵל בְּרַי הֵוְדָה, וְכֵן תַּנָּא** – שנה שילא מרי,
 80 **מַת הַמוֹטֵל בְּחֶמְדָּה, וְחוּשׁ שְׂמָא יִמְהַר לְהַסְרִיחַ, אִזִּי בְּאִים שְׁנֵי בְּנֵי**
 81 **אָדָם וְיֹושְׁבֵינָן עַל גְּבֵי הַקֶּרֶקַע בְּצִדוֹ שֶׁל הַמַּת, זֶה מַצַּד זֶה וְזֶה מַצַּד**
 82 **זֶה, חֵם לְהֵם מְלֻמְּטָה, מַחּוּם הַקֶּרֶקַע שֶׁהִשְׁמַשׁ הִרְתִּיחָתוֹ, זֶה מְכִיבָא**
 83 **מִפְּנֵי וְיֹושְׁבֵי עֲלֶיהָ וְזֶה מְכִיבָא מִפְּנֵי וְיֹושְׁבֵי עֲלֶיהָ, חֵם לְהֵם מְלֻמְּעֵלָה**
 84 **מַחּוּם הַשֶּׁמֶשׁ הַיּוֹקֵדֶת עַל רֵאשֵׁיהֶם, מְכִיבָאִים מִהַצְלָתָה וּפּוֹרְסִין**
 85 **עֲלֶיהֶן, וּמַחֲזִיקִים אוֹתָהּ בְּיַדְהֶם מֵעַל לְרֵאשֵׁיהֶם לְצַל, וְלֹאֲחֹר זִמְן זֶה**
 86 **זֹקֵף מִפְּתוֹ עַל רֵאשֵׁה עַד שֶׁתֵּהָא הַמַּחֲצֵלָה מוֹנַחַת עֲלֶיהָ, וְאִם רוּצָה**
 87 **נִשְׁמַט וְהוֹלְדָה לוֹ, וְזֶה זֹקֵף מִפְּתוֹ וְנִשְׁמַט וְהוֹלְדָה לוֹ, וְהַמַּחֲצֵלָה**
 88 **נוֹתֵרֶת פְּרוּסָה עַל רֵאשֵׁי הַמִּישוֹת הַזְּקוּפוֹת וּמוֹצֵלָה עַל הַמַּת, וְכֵן**
 89 **נִמְצָאֵת מַחֲצֵלָה עֲשׂוּיָה מְאֻלְיָה, וְלֹדָה כִּיּוֹן רַב הוֹנָא בְּדַבְרֵי שְׂאמֵר**
 90 **עוֹשִׂין מַחֲצֵלָה לְמַת בְּשִׁבִיל חֵי**.
 91 הגמרא דנה בדיני טלטול מת: **אִיתְמַר** – נאמר בבית המדרש, **מַת**
 92 **הַמוֹטֵל בְּחֶמְדָּה וְרוּצָה לְהַעֲבִירוֹ לְצַל כְּדִי שְׂלֵא יִסְרִיחַ, רַב יְהוּדָה**
 93 **אָמַר בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל, הוֹפְכּוּ לְמַת מִמְּטָה לְמִטָּה שְׂוֵהוּ טַלְטוּל כְּלֹאֲחֵר**
 94 **יֵד. רַב תַּנְיָא בְּרַ שְׁלֵמְיָא מְשֻׁמְיָה דְרַב אָמֵר, מֵנִיחַ עֲלֵיו כְּכָר אוֹ**
 95 **תֵּינוּק שֶׁהֵם נִיטְלִים בְּשַׁבַּת וּמְטַלְטְלוּ אַגְבִּיחִים**.
 96 הגמרא מבארת אימתי נחלקו וטעמיהם. מבארת הגמרא: **הֵיכָא**
 97 **דְאִיכָא** – במקום שיש כְּכָר אוֹ תֵינוּק, כּוֹלֵי עֲלֵמָא לֹא פְּלִיגֵי דְשִׁרְי
 98 – הכל מודים שמוותר לטלטל את המת אגביהם, כִּי פְּלִיגֵי – מתי הם
 99 חולקים, באופן דְלִית לֵיהּ – שאין לו כְּכָר או תֵינוּק, מֵר (רב) כְּבֵר,
 100 **מְטַלְטֵל מִן הַצַּד** – כלאחר יד, והיינו שמטלטלו שלא בידים אלא
 101 באמצעות דבר אחר, שְׁמִיָּה מְטַלְטֵל – חשוב כטלטול גמור, ולפיכך
 102 התיר לטלטל את המת רק על ידי כְּכָר או תֵינוּק, אך אם אין לו כְּכָר
 103 או תֵינוּק, אסור לטלטלו אף ממיטה למיטה, שלא הותר טלטול גמור,
 104 **וְיָמַר (שְׁמוּאֵל) כְּבֵר, טַלְטוּל מִן הַצַּד לֹא שְׁמִיָּה מְטַלְטֵל, וּלְפִיכָר הַתִּיר**
 105 **לְהַפְּךָ אֶת הַמַּת מִמִּיטָה לְמִיטָה**.
 106 הגמרא מבררת האם רב ושמואל נחלקו במחלוקת תנאים: **לֵימָא**
 107 **בְּתַנָּא** – האם נאמר שמחלוקת רב ושמואל אם טלטול מן הצד
 108 חשוב הדינה מחלוקת תנאים, ששנינו בברייתא, **אִין מְצַלְחִין**
 109 **אֶת הַמַּת מִפְּנֵי הַדְּלִיקָה, דְהֵינּוּ טַלְטְלוּ מִמְּקוֹם הַדְּלִיקָה לְמִקוֹם**
 110 **הַמַּשְׁתַּמֵּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן לֵקִישׁ, שְׁמִיעֵתִי שְׁפַצְלִין אֶת הַמַּת**
 111 **מִפְּנֵי הַדְּלִיקָה**.
 112 מבררת הגמרא: **הֵיכִי דְמִי** – באיזה אופן נחלקו תנא קמא ורבי יהודה
 113 בן לקיש, **אִי** באופן דְאִיכָא כְּכָר אוֹ תֵינוּק, **מֵאֵי מְעָמָא** – מה היא
 114 סברתו דְתַנָּא קְמָא שאסר להציל את המת, הלא ניתן להצילו

1 **דְאִיכָא** – שאז יש דבש בכורת שכיסוי הכוורת הינו לצורכו, אבל
 2 **בִּימוֹת הַגְּשָׁמִים** – בחורף, דְלִיכָא – שאין דבש בכורת אלא דבורים
 3 בלבד, **מֵאֵי אִיכָא לְמִימַר** – איך יבאר רבי יצחק את הברייתא, הלא
 4 הברייתא מתירה לטלטל מחצלת אף בימות הגשמים שאין דבש, אף
 5 על פי שהטלטול הינו לצורך הדבורים בלבד שהם מוקצים, ולשיטתו
 6 שאסר לטלטל כלי לצורך מוקצה, קשה הלא כיון שהדבורים אסורים
 7 בטלטול, כיצד הותר לטלטל כלי (מחצלת) לצרכם. מיישבת הגמרא:
 8 **לֹא נִצְרְכָא** – לא הוצרכה הברייתא להתיר טלטול כלי לכיסוי כוורת
 9 בימות הגשמים, אֶלָּא כשִׁמְכַסֵּה לְצוּרְךָ אוֹתָהּ שְׁתֵּי חֳלוֹת שֶׁל דֶּבֶשׁ
 10 הנשארות בכורת אף בימות הגשמים, שאינן אסורות, ולא לצורך
 11 הדבורים בלבד.
 12 שואלת הגמרא: **וְהֵיא** – והרי החלות הללו מוֹקְצוֹת נִינְהוּ לצורך
 13 הדבורים ואסורות בטלטול, ואם כן נמצא שכל הנמצא בכורת
 14 (הדבורים, וב' החלות) הינו מוקצה, ומכל מקום הברייתא מתירה
 15 לטול מחצלת לצרכה, וקשה לרבי יצחק שאסר לטלטל דבר הניטל
 16 לצורך מוקצה. מיישבת הגמרא: מה שהתירה הברייתא הוא רק
 17 באופן דְחֵשִׁיב עֲלֵיהֶוּ – שמערב שבת חשב שיאכל משתי החלות,
 18 והעומד לאכילת אדם אינו מוקצה, ומאחר שאותן ב' חלות ניטלות
 19 מותר לטול כלי לצרכן.
 20 שואלת הגמרא: **מַכָּר שִׁישְׁבָתָה, וְהַעֲמִידָתָה אֶת הַבְּרִייתָא שֶׁמִּתִּירָה**
 21 **לְכַסּוֹת כוּוֹרֶת בְּשׂוּיָשֵׁב, מִשְׁמַע דְהָא (וְשֵׁא) לֹא חֵשִׁיב עֲלֵיהֶוּ** – על
 22 הדבש לאכול, **מֵאֵי** – מה תהא ההלכה, **יְהֵא אָסוּר לִיטוּל** מחצלת
 23 כדי לכסותה, ואם כן קשה, **אִי הֵכִי** – אם כן שאסור לכסות כוורת
 24 כשלא חשב על הדבש לאוכלו, **הָא דְתַנִּי** – מה ששנינו בהמשך
 25 הברייתא, שההיתר לכסות כוורת אינו בכל אופן, אלא **וּבְלִבְדָּ שְׂלֵא**
 26 **יְתַבְּוִין לְצוּד**, אבל במתכוין לצוד אסור לכסות, מדוע חילקה
 27 הברייתא בין מתכוין לצוד לשאין מתכוין לצוד, **לְפָלוּג וְלְתַנִּי בְּדִידָה**
 28 – היה לברייתא לשנות חילוק בדבר זה עצמו, דהיינו באינו מתכוין
 29 לצוד, וכך היה לברייתא לשנות, **בְּמָה דְכָרִים אֲמוּרִים שֶׁהִתִּירוּ**
 30 **לְכַסּוֹת, כְּשִׁחִישֵׁב עֲלֵיהֶן לְאִכִּילָה, אִכְּלָה לֹא חֵשִׁיב עֲלֵיהֶן אָסוּר**.
 31 מיישבת הגמרא: אמנם הברייתא יכלה לחלק אף באופן זה, אולם **הָא**
 32 **קָא מְשַׁמְעַ לָן** – דבר זה באה הברייתא להשמיענו במה שחילקה בין
 33 מתכוין לאינו מתכוין, **שֵׁא עַל פִּי שְׁחִישֵׁב עֲלֵיהֶן, לֹא הִתִּירוּ לְכַסּוֹת**
 34 **בְּכָל אוֹפֵן, אֲלֵא וּבְלִבְדָּ שְׂלֵא יְתַבְּוִין לְצוּד, שְׁדַבֵּר זֶה הוּא יוֹתֵר**
 35 **חִידוּשׁ מִכָּר שְׁצִרִיךְ שִׁחֲשֵׁב**.
 36 הגמרא מקשה על סוגיית הגמרא לעיל שהעמידה את הברייתא
 37 המתירה לכסות כוורת רק באופן שחישב על הדבש מערב שבת
 38 לאכול, אולם בלבד שלא יתכוין לצוד. שואלת הגמרא: **מֵנִי** – מי
 39 הוא התנא שמצד אחד הוא סובר את איסור מוקצה, ומחמת כן
 40 הוצרך לומר שאין מכסין כוורת בחורף אלא אם כן חישב על החלות
 41 מערב שבת לאוכלו, ומצד שני, אינו חושש לאיסור צידה בכיסוי
 42 הכוורת, אם אינו מתכוין לצוד, אף שיתכן שממילא הדבורים
 43 ניצודין, **אִי רַבִּי שְׁמַעוֹן הוּא**, הסובר שדבר שאינו מתכוין מותר, ולכך
 44 מותר לכסות כוורת כשאינו מתכוין לצוד, קשה, מדוע צריך שיחשב
 45 על חלות הדבש, הרי לִית לֵיהּ מוֹקְצָה – לשיטתו אין איסור מוקצה,
 46 ואף אם לא חישב עליהן מותר לטול המחצלת לצורכן שהרי הן דבר
 47 הניטל. **וְאִי רַבִּי יְהוּדָה הוּא**, הסובר שיש איסור מוקצה, ולפיכך צריך
 48 שיחשב על חלות הדבש, קשה, כיצד התיר לכסות את הכוורת
 49 כשאינו מתכוין לצוד, הלא אף כִּי לֹא מְתַבְּוִין מֵאֵי הָיוּ – מה בכך
 50 שאינו מתכוין לצוד, **הָא רַבִּי יְהוּדָה סוֹבֵר שְׁדָּבֵר שְׂאִין מְתַבְּוִין אָסוּר,**
 51 **וְאִם כֵּן יֵשׁ לְאִסוּר לְכַסּוֹת כוּוֹרֶת אִף כְּשֵׁאִינוּ מְתַבְּוִין לְצוּד**.
 52 מיישבת הגמרא: לעולם הברייתא כרבי יהודה, ולכך צריך שיחשב
 53 על החלות לאכילה, **וְמֵאֵי וּבְלִבְדָּ שְׂלֵא יְתַבְּוִין לְצוּד, אִין**
 54 **הַפִּירוּשׁ שְׁמוֹתֵר לְכַסּוֹת כוּוֹרֶת אִפִּילוּ שְׂוֵהוּ צַד אֶת הַדְּבוּרִים שְׁבָה,**
 55 **אִם הוּא אִינוּ מְתַבְּוִין לְצוּד, אֲלֵא שְׂלֵא יַעֲשֶׂנָה בְּמַצְוֶדָּה, כְּלוֹמֵר שְׂוֵהוּ**
 56 **יִכְסֶה בָּהּ אֶת כָּל הַכוּוֹרֶת, אֲלֵא רַק בְּאוֹפֵן דְלִישְׁבּוֹק לְהוּ רְוּחָא** –
 57 **שִׁנִּיחַ רוּחַ שְׂוִיכּוֹל הַדְּבוּרִים לְצַאת דְרַכּוֹ, כִּי הֵיכִי דְלֹא לִיתְצוּדוֹ**

המשך ביאור למס' שבת ליום חמישי עמ' ב

1 אגביהם, וְאִי דְלִיבָא ככר או תינוק, והנידון הוא, האם מותר לטלטלו
2 כדרכו בידיים, מַאי טַעמָא דְרַבִּי יְהוּדָה בְּן לֵקִישׁ שהתיר, הלא אסור
3 לטלטל מת בשבת. מבארת הגמרא: אֵלָא לָאו – ודאי בְּטִלְטוּל מִן
4 הַצַּד פְּלִיגִי, האם מותר לטלטל מן הצד, דִּמְר [תנא קמא] סָבַר,
5 טִלְטוּל מִן הַצַּד שְׁמִיָּה טִלְטוּל, ולפיכך אסר להציל את המת
6 מהדליקה על ידי טלטולו מן הצד, והוא הדין שאוסר לטלטלו
7 מהחמה לצל באופן זה, כרב, וּמַר [רבי יהודה בן לקיש] סָבַר, טלטול
8 מן הצד לֹא שְׁמִיָּה טִלְטוּל, ולפיכך התיר להציל את המת מפני
9 הדליקה על ידי טלטולו מן הצד, והוא הדין שמתיר לטלטלו מן הצד

10 מפני החמה, כשמואל.
11 דוחה הגמרא: לֹא – אין הכרח לומר שתנא קמא ורבי יהודה בן לקיש
12 נחלקו במחלוקתם של רב ושמואל וְאִם טלטול מן הצד חשוב
13 טלטול, אלא יתכן דְּבִלְי עֲלָמָא – הכל מודים, בין תנא קמא ובין
14 רבי יהודה בן לקיש, שטִלְטוּל מִן הַצַּד שְׁמִיָּה טִלְטוּל, ולפיכך אסר
15 תנא קמא להציל את המת אף כשמטלטלו מן הצד כפי שאסור
16 להוציאו כשמטלטלו כדרכו, וְהֵינּוּ טַעמָא דְרַבִּי יְהוּדָה בְּן לֵקִישׁ
17 שהתיר להצילו, דְּמַתוּדָּא שְׁאֵדָם בְּהוּל עַל מַתוּ שְׁלֵא ישרף,